HRVATSKI SABOR

419

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O ALTERNATIVNIM INVESTICIJSKIM FONDOVIMA

Proglašavam Zakon o alternativnim investicijskim fondovima, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 16. veljače 2018.

Klasa: 011-01/18-01/23
Urbroj: 71-06-01/1-18-2
Zagreb, 22 veljače 2018.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O ALTERNATIVNIM INVESTICIJSKIM FONDOVIMA

DIO PRVI
OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju uvjeti za osnivanje, poslovanje i prestanak rada društava za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima iz Republike Hrvatske i alternativnih investicijskih fondova i nadzor nad njihovim poslovanjem te uvjeti pod kojima društva za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima iz druge države članice ili treće države mogu obavljati djelatnost i/ili trgovati udjelima alternativnih investicijskih fondova kojima upravljaju na području Republike Hrvatske.

Prijenos propisa Europske unije

Članak 2.

(1) Ovim se Zakonom u pravni sustav Republike Hrvatske prenose sljedeće direktive:

1. Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (Tekst značajan za EGP) (SL L 174, 1. 7. 2011.), kako je posljednji put izmijenjena Direktivom 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (Tekst značajan za EGP) (SL L 173, 12. 6. 2014.) (u daljnjem tekstu: Direktiva 2011/61/EU)

2. Direktiva 2011/89/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o izmjeni direktiva 98/78/EZ, 2002/87/EZ, 2006/48/EZ i 2009/138/EZ u odnosu na dodatni nadzor financijskih subjekata u financijskom konglomeratu (Tekst značajan za EGP) (SL L 326, 8. 12. 2011.).

(2) Ovim se Zakonom osiguravaju pretpostavke za provedbu sljedećih uredbi Europske unije:

1. Delegirana uredba Komisije (EU) br. 231/2013 od 19. prosinca 2012. o dopuni Direktive 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća u odnosu na izuzeća, opće uvjete poslovanja, depozitare, financijsku polugu, transparentnost i nadzor (Tekst značajan za EGP) (SL L 83, 22. 3. 2013.) (u daljnjem tekstu: Delegirana uredba 231/2013)

2. Provedbena uredba Komisije (EU) br. 447/2013 od 15. svibnja 2013. o utvrđivanju postupka za UAIF-ove koji odaberu da se na njih primjenjuju odredbe Direktive 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 132, 16. 5. 2013.)

3. Provedbena uredba Komisije (EU) br. 448/2013 od 15. svibnja 2013. o utvrđivanju postupka za određivanje referentne države članice UAIF-a izvan EU-a u skladu s Direktivom 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 132, 16. 5. 2013.)

4. Delegirana uredba Komisije (EU) br. 694/2014 od 17. prosinca 2013. o dopuni Direktive 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju vrste upravitelja alternativnih investicijskih fondova (Tekst značajan za EGP) (SL L 183, 24. 6. 2014.)

5. Uredba (EU) br. 345/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o europskim fondovima poduzetničkog kapitala (Tekst značajan za EGP) (SL L 115, 25. 4. 2013.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 345/2013), kako je posljednji put izmijenjena Uredbom (EU) br. 2017/1991 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2017. o izmjeni Uredbe (EU) br. 345/2013 o europskim fondovima poduzetničkog kapitala i Uredbe (EU) br. 346/2013 o europskim fondovima za socijalno poduzetništvo (Tekst značajan za EGP) (SL L 293, 10. 11. 2017.) i

6. Uredba (EU) br. 346/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o europskim fondovima socijalnog poduzetništva (Tekst značajan za EGP) (SL L 115, 25. 4. 2013.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 346/2013), kako je posljednji put izmijenjena Uredbom (EU) br. 2017/1991 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2017. o izmjeni Uredbe (EU) br. 345/2013 o europskim fondovima poduzetničkog kapitala i Uredbe (EU) br. 346/2013 o europskim fondovima za socijalno poduzetništvo (Tekst značajan za EGP) (SL L 293, 10. 11. 2017.).

Ovlast Agencije za osiguranje provedbe uredbi Europske unije, regulatornih i provedbenih tehničkih standarda te smjernica europskih nadzornih tijela

Članak 3.

(1) Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (u daljnjem tekstu: Agencija) nadležna je za provedbu i nadzor primjene ovoga Zakona i uredbi Europske unije iz članka 2. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Agencija će na svojoj internetskoj stranici objaviti tekstove smjernica kojih će se Agencija i/ili subjekti nadzora u cijelosti ili djelomično pridržavati ili s kojima se do određenog roka namjeravaju uskladiti, zajedno s obavijesti koja će sadržavati:

1. na koje se subjekte nadzora smjernica odnosi

2. primjenjuje li se smjernica u cijelosti ili djelomično i

3. datum početka primjene smjernice, s relevantnim prijelaznim razdobljima, ako je primjenjivo.

(3) Agencija i subjekti nadzora dužni su poduzeti sve potrebne aktivnosti radi usklađenja sa smjernicama iz stavka 2. ovoga članka.

Značenje pojedinih pojmova

Članak 4.

Pojedini pojmovi, u smislu ovoga Zakona, imaju sljedeće značenje:

1. *investicijski fond* je subjekt za zajednička ulaganja čija je jedina svrha i namjena prikupljanje sredstava javnom ili privatnom ponudom te ulaganje tih sredstava u skladu s unaprijed određenom strategijom ulaganja investicijskog fonda, a isključivo u korist imatelja udjela u tom investicijskom fondu

2. *otvoreni investicijski fond s javnom ponudom* (u daljnjem tekstu: UCITS fond) je investicijski fond određen zakonom kojim se uređuje osnivanje i rad otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom

3. *alternativni investicijski fond* (u daljnjem tekstu: AIF) je investicijski fond osnovan sa svrhom i namjenom:

a) prikupljanja sredstava javnom ili privatnom ponudom od ulagatelja te ulaganja tih sredstava u skladu s unaprijed određenom strategijom i ciljem ulaganja AIF-a, a isključivo u korist imatelja udjela tog AIF-a te

b) ne zahtijeva odobrenje za osnivanje i upravljanje UCITS fondom u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje osnivanje i rad otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom

4. *otvoreni AIF* je zasebna imovina, bez pravne osobnosti, koju osniva i kojom upravlja društvo za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima (u daljnjem tekstu: UAIF), u svoje ime i za zajednički račun ulagatelja u AIF, u skladu s odredbama ovoga Zakona, prospekta i/ili pravila toga AIF-a. Otvorenim AIF-om može upravljati samo vanjski UAIF. Udjeli otvorenog AIF-a otkupljuju se na zahtjev ulagatelja, izravno ili neizravno, iz imovine otvorenog AIF-a, na način i pod uvjetima utvrđenim prospektom i/ili pravilima AIF-a, i to prije likvidacije odnosno prestanka AIF-a

5. *zatvoreni AIF* je:

a) zatvoreni AIF s pravnom osobnošću – pravna osoba osnovana u obliku dioničkog društva ili društva s ograničenom odgovornošću koju osniva i kojom upravlja UAIF u njezino ime i za njezin račun u skladu s odredbama ovoga Zakona, pravilima AIF-a, prospektom AIF-a kada je to primjenjivo te statutom ili društvenim ugovorom AIF-a, a čiji udjeli na zahtjev ulagatelja nisu otkupivi iz imovine AIF-a. Zatvoreni AIF s pravnom osobnošću može se osnovati i bez vanjskog UAIF-a, kao zatvoreni AIF s unutarnjim upravljanjem

b) zatvoreni AIF bez pravne osobnosti – zasebna imovina, bez pravne osobnosti, koju osniva i kojom upravlja UAIF, u svoje ime i za zajednički račun ulagatelja u AIF, u skladu s odredbama ovoga Zakona i pravilima AIF-a, a čiji udjeli na zahtjev ulagatelja nisu otkupivi iz imovine AIF-a. Zatvorenim AIF-om bez pravne osobnosti uvijek upravlja vanjski UAIF

6. *AIF iz druge države članice* je:

a) AIF za koji je izdano odobrenje za rad ili je registriran u državi članici u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom ili

b) AIF za koji nije izdano odobrenje za rad ili nije registriran u državi članici, ali ima registrirano sjedište i/ili središnju upravu u državi članici

7. *AIF iz treće države* je AIF koji nije iz Republike Hrvatske ili iz druge države članice

8. *udjel* predstavlja udjel u otvorenom AIF-u odnosno zatvorenom AIF-u bez pravne osobnosti te dionicu ili poslovni udjel u zatvorenom AIF-u s pravnom osobnošću

9. *ulagatelj* je imatelj udjela u otvorenom AIF-u odnosno zatvorenom AIF-u bez pravne osobnosti te dioničar ili imatelj poslovnog udjela u zatvorenom AIF-u s pravnom osobnošću

10. *profesionalni ulagatelj* je ulagatelj koji se u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala smatra profesionalnim ulagateljem ili se na vlastiti zahtjev može tretirati kao profesionalni ulagatelj

11. *kvalificirani ulagatelj* je ulagatelj koji:

a) se za potrebe ulaganja u udjele jednog AIF-a obvezuje uplatiti jednokratnom uplatom minimalno 400.000,00 kuna ili ekvivalentnu vrijednost u drugoj valuti, na način kako je propisano pravilima AIF-a

b) vrijednost njegove netoimovine je minimalno 3.000.000,00 kuna ili ekvivalentna vrijednost u drugoj valuti, što se utvrđuje prilikom procjene primjerenosti i

c) za koji UAIF procijeni da posjeduje dovoljno iskustva i stručnog znanja da je sposoban razumjeti uključene rizike te da je ulaganje u AIF u skladu s njegovim ulagačkim ciljevima

12. *mali ulagatelj* je ulagatelj koji nije profesionalni odnosno kvalificirani ulagatelj

13. *depozitar* je kreditna institucija ili podružnica kreditne institucije kojoj su povjereni poslovi propisani odredbama članka 189. ovoga Zakona

14. *UAIF* je pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja, na temelju odobrenja Agencije, obavlja djelatnost upravljanja jednim ili s više AIF-ova

15. *vanjski UAIF* je UAIF koji upravlja jednim ili s više otvorenih ili zatvorenih AIF-ova, uz što može obavljati i druge djelatnosti predviđene ovim Zakonom

16. *zatvoreni AIF s unutarnjim upravljanjem* je AIF koji nema vanjski UAIF, već sam upravlja vlastitom imovinom, zbog čega je istodobno i UAIF. Zatvoreni AIF s unutarnjim upravljanjem uvijek je pravna osoba

17. *UAIF iz druge države članice* je pravna osoba sa sjedištem u drugoj državi članici koja, na temelju odobrenja nadležnog tijela te države članice, obavlja djelatnost upravljanja jednim ili s više AIF-ova

18. *UAIF* iz treće države je pravna osoba sa sjedištem u trećoj državi koja, na temelju odobrenja nadležnog tijela treće države, obavlja djelatnost upravljanja jednim ili s više AIF-ova

19. *matična država članica UAIF-a* je država članica u kojoj je registrirano sjedište UAIF-a. Za UAIF iz treće države članice, sva pozivanja na »matičnu državu članicu UAIF-a« u ovom Zakonu tumače se kao »referentna država članica«, u skladu s člankom 128. ovoga Zakona

20. *država članica domaćin UAIF-a* je:

a) država članica koja nije matična država članica UAIF-a, a na čijem području UAIF upravlja jednim ili s više AIF-ova osnovanih u Europskoj uniji

b) država članica koja nije matična država članica UAIF-a, a na čijem području UAIF trguje udjelima jednog ili više AIF-ova osnovanih u Europskoj uniji

c) država članica koja nije matična država članica UAIF-a, a na čijem području UAIF trguje udjelima jednog ili više AIF-ova osnovanih u trećoj državi

d) država članica koja nije referentna država članica UAIF-a, a na čijem području UAIF iz treće države upravlja jednim ili s više AIF-ova osnovanih u Europskoj uniji

e) država članica koja nije referentna država članica UAIF-a, a na čijem području UAIF iz treće države trguje udjelima jednog ili više AIF-ova osnovanih u Europskoj uniji

f) država članica koja nije referentna država članica UAIF-a, a na čijem području UAIF iz treće države trguje udjelima jednog ili više AIF-ova osnovanih u trećoj državi, ili

g) država članica koja nije matična država članica UAIF-a, a na čijem području UAIF obavlja pomoćne djelatnosti iz članka 11. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona

21. *referentna država članica UAIF-a* je država članica određena u skladu s člankom 128. ovoga Zakona

22. *matična država članica AIF-a* je država članica u kojoj je AIF, od nadležnog tijela, dobio odobrenje ili je registriran u skladu s nacionalnim pravom te države članice. Kada AIF podliježe odobrenju ili registraciji nadležnih tijela više država članica, matična država članica AIF-a je ona čije je nadležno tijelo AIF-u prvo izdalo odobrenje odnosno provelo registraciju. Za AIF kojem nije izdano odobrenje odnosno koji nije registriran u državi članici, matična država članica tog AIF-a je ona u kojoj je registrirano sjedište i/ili središnja uprava AIF-a

23. *država članica domaćin AIF-a* je država članica koja nije matična država članica, u kojoj se trguje udjelima AIF-a

24. *podružnica* je mjesto poslovanja koje je dio UAIF-a, nema pravnu osobnost i obavlja poslove pružanja usluga za koje je UAIF dobio odobrenje za rad. Sva mjesta poslovanja koja je UAIF osnovao u drugoj državi članici ili trećoj državi smatraju se jednom podružnicom

25. *uska povezanost* označava povezanost dviju ili više fizičkih ili pravnih osoba odnosno subjekata na jedan od sljedećih načina:

a) odnosom sudjelovanja koji označava sudjelovanje neke osobe u drugoj pravnoj osobi na način da ista ima izravna ili neizravna ulaganja na temelju kojih sudjeluje s 20 % ili više udjela u kapitalu ili glasačkim pravima te pravne osobe, ili

b) odnosom kontrole koja označava odnos između matičnog društva i ovisnog društva ili sličan odnos između bilo koje fizičke ili pravne osobe i nekog društva. Ovisno društvo ovisnog društva također se smatra ovisnim društvom matičnog društva koje je na čelu tih društava. Situaciju u kojoj su dvije ili više pravnih ili fizičkih osoba trajno povezane s istom osobom putem odnosa kontrole smatrat će se odnosom uske povezanosti između tih osoba

26. *kvalificirani udjel* je svaki izravni ili neizravni udjel u UAIF-u koji predstavlja 10 % ili više udjela u kapitalu ili glasačkim pravima, ili manji udjel koji omogućava ostvarenje značajnog utjecaja na upravljanje UAIF-om. Pri izračunu udjela glasačkih prava na odgovarajući se način primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje tržište kapitala u dijelu koji propisuje informacije o promjeni glasačkih prava u izdavateljima čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište, uključujući i odredbe o iznimkama kod izračunavanja postotka glasačkih prava

27. *upravljanje AIF-om* znači obavljanje barem jedne aktivnosti iz članka 11. stavka 2. točke 2. ili 3. ovoga Zakona, za jedan ili više AIF-ova

28. *trgovanje* znači svako izravno ili neizravno nuđenje udjela AIF-a, na inicijativu UAIF-a ili u ime UAIF-a, ulagateljima s prebivalištem ili sjedištem u Republici Hrvatskoj i/ili u drugoj državi članici

29. *financijski instrument* je financijski instrument kako je definiran zakonom kojim se uređuje tržište kapitala

30. *izdavatelj* je pravna osoba koja ima registrirano sjedište u državi članici Europske unije, uključujući i državu, čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište na način kako je propisano zakonom kojim se uređuje tržište kapitala, pri čemu se u slučaju izdanih potvrda o deponiranim dionicama izdavateljem smatra izdavatelj dionica na osnovi kojih su izdane potvrde o deponiranim dionicama

31. *pravni zastupnik* je fizička osoba s prebivalištem u Republici Hrvatskoj ili pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koju je UAIF iz treće države ovlastio da ga zastupa prema Agenciji, drugim nadležnim tijelima, ulagateljima, drugim tijelima i drugim ugovornim stranama, a u vezi s obvezama i ovlaštenjima koje je UAIF treće države dužan i ovlašten ispunjavati na temelju ovoga Zakona

32. *financijska poluga* je svaka metoda kojom UAIF povećava izloženost AIF-a kojim upravlja, bilo putem pozajmice novca ili financijskih instrumenata bilo zauzimanjem pozicije u izvedenicama koje imaju utjelovljenu financijsku polugu, ili na neki drugi način. Metode financijske poluge propisane su člancima 6. – 11. Delegirane uredbe 231/2013

33. *naknada koja ovisi o prinosu* znači udio u dobiti AIF-a pripisan UAIF-u kao naknada za upravljanje AIF-om, isključujući bilo koji udio u dobiti AIF-a pripisan UAIF-u kao povrat od bilo kojeg ulaganja UAIF-a u AIF

34. *napajajući AIF* je svaki AIF koji:

a) ulaže najmanje 85 % svoje imovine u udjele drugog AIF-a (glavni AIF)

b) ulaže najmanje 85 % svoje imovine u više od jednog glavnog AIF-a, kad ti glavni AIF-ovi imaju iste investicijske strategije ili

c) njegova je imovina na drugi način izložena najmanje 85 % prema glavnom AIF-u

35. *glavni AIF* je AIF u koji ulaže neki drugi AIF ili prema kojem drugi AIF ima izloženost u skladu s točkom 34. ovoga članka

36. *matično društvo* je matično društvo kako je definirano propisima kojima se uređuje računovodstvo poduzetnika i primjena međunarodnih standarda financijskog izvještavanja

37. *ovisno društvo* je ovisno društvo kako je definirano propisima kojima se uređuje računovodstvo poduzetnika i primjena međunarodnih standarda financijskog izvještavanja

38. *glavni broker* je kreditna institucija, investicijsko društvo ili neki drugi subjekt koji podliježe bonitetnom nadzoru, koji nudi usluge profesionalnim ulagateljima, ponajprije radi financiranja ili izvršavanja transakcija s financijskim instrumentima kao druga ugovorna strana, i koji osim toga može pružati druge usluge, poput poravnanja i namire, skrbničkih usluga, zajmova vrijednosnih papira, posebno personaliziranu tehnologiju i pogodnosti operativne pomoći

39. *neuvršteno društvo* je dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici čije dionice nisu uvrštene na uređeno tržište u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala

40. *država članica* je država članica Europske unije ili država potpisnica Ugovora o europskom gospodarskom prostoru

41. *treća država* je država koja nije država članica u smislu točke 39. ovoga članka

42. *nadležno tijelo* je:

a) tijelo pojedine države članice koje je, na temelju propisa te države kojima se u njezin pravni poredak prenose odredbe Direktive 2011/61/EZ, nadležno za izdavanje odobrenja za osnivanje i rad odnosno nadzor UAIF-a ili AIF-a ili

b) tijelo treće države nadležno za izdavanje odobrenja za osnivanje i rad odnosno nadzor UAIF-a ili AIF-a

43. *odobrenje* je odluka Agencije kojom se usvaja podneseni zahtjev, koja se uvijek zahtijeva i izdaje prije poduzimanja određene radnje ili sklapanja nekog posla

44. *europska putovnica* označava pravo UAIF-a da, na temelju odobrenja za rad dobivenog od Agencije odnosno od nadležnog tijela matične države članice, obavlja djelatnost na području druge odnosno drugih država članica

45. *javna ponuda* je svaka obavijest dana u bilo kojem obliku i uporabom bilo kojeg sredstva upućena neograničenom broju ulagatelja iz točaka 10., 11. i 12. ovoga članka, a koja sadržava dovoljno informacija o uvjetima ponude i o ponuđenim udjelima AIF-a, da se na temelju njih ulagatelj može odlučiti na upis tih udjela

46. *privatna ponuda* je svaka obavijest upućena ulagateljima iz točaka 10. i 11. ovoga članka, dana u bilo kojem obliku i uporabom bilo kojeg sredstva, koja sadržava dovoljno informacija o uvjetima ponude i o ponuđenim udjelima AIF-a, da se na temelju njih ulagatelj može odlučiti na upis tih udjela, a koja je po nekoj svojoj karakteristici uvjetovana, primjerice minimalnim iznosom ulaganja, ciljanom skupinom ulagatelja ili brojem ulagatelja

47. *revizor* je neovisni vanjski ovlašteni revizor definiran propisima kojima se uređuje revizija

48. *FATF* je stručna skupina za financijsko djelovanje – međuvladino tijelo osnovano s ciljem razvijanja politika za sprječavanje pranja novca, financiranja terorizma i s njima povezanim aktivnostima koje predstavljaju prijetnju integritetu međunarodnog financijskog sustava

49. *relevantna osoba* u odnosu na UAIF je:

a) osoba na rukovodećoj poziciji u UAIF-u, osoba koja je član UAIF-a, član nadzornog odbora ili prokurist UAIF-a

b) osoba na rukovodećoj poziciji u zatvorenom AIF-u, član nadzornog odbora ili prokurist zatvorenog AIF-a

c) osoba na rukovodećoj poziciji u pravnoj osobi na kojoj je UAIF delegirao svoje poslove

d) osoba na rukovodećoj poziciji ili osoba koja je član društva u svakoj pravnoj osobi ovlaštenoj za nuđenje udjela AIF-a

e) radnik UAIF-a, radnik pravne osobe kojoj je UAIF delegirao svoje poslove ili zaposlenik pravne osobe ovlaštene za nuđenje udjela AIF-a, a koja je uključena u djelatnosti koje UAIF obavlja

f) svaka druga fizička osoba čije su usluge stavljene na raspolaganje i u nadležnosti su UAIF-a, a koja je uključena u djelatnosti koje UAIF obavlja

50. *osoba s kojom je relevantna osoba u srodstvu* je:

a) bračni drug relevantne osobe ili bilo koja osoba koja se po nacionalnom pravu smatra izjednačenom s bračnim drugom

b) uzdržavano dijete ili pastorak relevantne osobe i